

ལས་འགུལ་ཚུའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་
གནང་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཅན་མ།

Regulation for Environmental Clearance of Projects
2016

ISBN: 978-99936-865-7-6

ལས་འགུལ་ཚུའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་
གནང་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཅན་མ།

**Regulation for Environmental Clearance of Projects
2016**

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

Royal Government of Bhutan

PRIME MINISTER

སྔན་བརྗོད།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠ པའི་ནང་ཆ་འཛིག་མཛད་ཡོད་པའི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ པའི་མཐའ་ལོའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་དབང་ཚད་སྡོད་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་ལོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལུ་ཆ་འཛིག་མཛད་ཡོད་པའི་ མཐའ་ལོའི་གནས་སྟངས་ཉོགས་མེད་གནང་བ་གནང་བའི་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛུགས་ཐེངས་ ༩༩ པའི་ནང་ བརྒྱུར་བཅོས་མཛད་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཚུ་མའི་མཐའ་ལོའི་གནས་སྟངས་ཉོགས་མེད་གནང་བ་གནང་བའི་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛིག་མཛད་ཡོད།

བརྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡང་ ལྷིམས་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འབབ་སྤེལ་འོང་མང་རབ་སོང་ཡོད་པ་ལས་ ཉམས་སྲོང་དང་འབྲེལ་ ལྷིམས་ལུགས་འདི་ནང་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལེགས་བཅོས་འབད་དགོ་པ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྲུར་བ་དང་བརྒྱུན་ ལྷིམས་ལུགས་འདི་ཡང་བརྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོ་པ་ལས་བརྟེན་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་ བཅའ་ཡིག་འདི་ ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས་ལུ་ འཇམ་ཉོག་ཉོ་སྤྲོད་ལེ་དང་ སྤྱིར་མེད་ཡོངས་ ཀྱིས་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་ མཐའ་ལོའི་གནས་སྟངས་ཉོགས་མེད་གནང་བ་ཞུ་བའི་སྐབས་ དེ་བཟུམ་མའི་བྱ་སྤོམ་ལས་ ལུགས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཏེ་གོ་བཤམས་ལུ་དམིགས་ཏེ་བརྒྱུར་བཅོས་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

Royal Government of Bhutan

PRIME MINISTER

བཅའ་ཡིག་འདི་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ རོན་ཚན་ ༤༢ པ་དང་
 འབྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་བདེ་བརླུང་ཚུ་ནང་ མི་དམངས་ཁྱབ་བསྐྱུགས་དང་ཚུ་དོ་ ༣ ཞི་རིང་ལུ་ ཞོ་བ་བདེ་སྤོད་ཕྱིན་
 ཞེན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༩ ལས་འགོ་བཙུགས་ལག་ལེན་དང་བསྟུར་སྤོང་མཛད་དགོ།
 ཞེས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ དེ་ཕྱིན་ཚུ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡ ལཱ།

(ཚེ་རིང་སྟོབས་རྒྱལ)

ཕྱོག་ཚེན།

རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན།

Table of Contents

Title	Page
Chapter I: Preliminary	1
Adoption and Title	1
Purpose	1
Scope	1
Commencement	2
Repeal	2
Chapter II: Application for Environmental Clearance	2
Preparation of an Application	2
Submission of an Application	3
Chapter III: Environmental Assessment Process	3
Modification of Proposal/Application	4
Chapter IV: Environmental Clearance	5
Validity of Environmental Clearance	5
Chapter V: Renewal of Environmental Clearance	5
Modification of Environmental Clearance	6
Chapter VI: Public Consultation	7
Chapter VII: Monitoring, Enforcement and Reporting	8
Monitoring by the Secretariat and Competent Authorities	8
Inspection	8
Monitoring by the Holder	9
Compliance Agreement	9
Enforcement	10
Reporting	10

དཀར་ཆག།

དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
ལེའུ་དང་པ། ལྷོན་བརྗོད།	༡
ཆ་འཛིན་དང་མཚན་གནས།	༡
དགོས་དོན།	༡
ལྷབ་ཚད།	༡
འགོ་བཙུགས་ཚེས་གྲངས།	༢
ཆ་མེད།	༢
ལེའུ་གཉིས་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག།	༢
ལྷ་ཡིག་བཟོ་ཐངས།	༢
ལྷ་ཡིག་སྤུལ་ཐངས།	༣
ལེའུ་གསུམ་པ། མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་རིམ།	༣
གོས་འཆར་/ལྷ་ཡིག་འགྱུར་བཅོས།	༤
ལེའུ་བཞི་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ།	༥
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་ཆ་གནས།	༥
ལེའུ་ལྔ་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་བསྐྱར་གསོ།	༥
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་འགྱུར་བཅོས།	༦
ལེའུ་རྒྱུག་པ། མི་དམངས་གོས་བསྐྱར།	༧
ལེའུ་བདུན་པ། ལྷ་རྟོག་དང་བསྐྱར་སྦྱོང་སྟན་ལྷ།	༨
ལྷ་རྟོགས་ཡིག་ཚང་དང་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ལྷ་རྟོག་འབད་ཐངས།	༨
ཞིབ་དབྱད།	༨
གནང་བ་འཆར་མི་གིས་ལྷ་རྟོག་འབད་ཐངས།	༩
འཁྲུལ་བསྐྱར་གྱི་གན་རྒྱ།	༩
བསྐྱར་སྦྱོང།	༡༠
སྟན་ལྷ།	༡༠

Title	Page
Chapter VIII: Offences and Penalties	11
Offences	11
Sanctions and Compensation	11
Chapter IX: Miscellaneous Provisions	13
Environmental Assessment Advisory Board	13
Appeals and Dispute Resolution	13
Complaint Redressal	14
Environmental Unit and Focal Persons	15
Chance find Property	15
Fee Schedule	15
Rule of construction	15
Revision	15
Definitions	16
Annexes	19
Annex 1: Applicable Time Limits	19

དོན་ཚན།

ཤོག་གྲངས།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། གནོད་འགོལ་དང་ཉེས་ཆད།	༡༡
གནོད་འགོལ།	༡༡
ཉེས་བྱ་དང་གྲུ་འཇུག།	༡༡
ལེའུ་དགུ་པ། ལྷ་ཚོགས་དགོངས་དོན།	༡༢
མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བསྐྱབ་སྟོན་བཞེད་ཚོགས།	༡༢
མཐོ་གཏུགས་དང་ཚུད་ཉོགས་འདུལ་འགྲིག།	༡༢
ཉོགས་བཤད་སེལ་ཐབས།	༡༥
མཐའ་འཁོར་གྱི་སྡེ་སྟན་དང་འབྲེལ་གཏོགས་མི་ངོ།	༡༥
ཞོར་ལ་ཐོབ་མི་རྒྱ་དངོས།	༡༥
སྲ་འཇུག་གི་ཟུར་ཐོ།	༡༥
གོ་དོན་ལེན་ཐངས།	༡༥
འགྱུར་བཅོས།	༡༥
ངེས་ཚིག།	༡༦
ཟུར་སྐྱགས།	༡༧
ཟུར་སྐྱགས་༡ པ། འོས་འབབ་ཅན་གྱི་དུས་ཡུན་ཚད་འཛིན།	༡༧

Chapter I: Preliminary

Adoption and Title

1. This regulation is adopted under the Environmental Assessment Act, 2000.
2. This regulation is the Regulation for the Environmental Clearance of Projects 2016.

Purpose

3. This regulation defines responsibilities and procedures for the implementation of the Environmental Assessment Act, 2000 concerning environmental assessment process for projects including, but not limited to the following:
 - (1) To provide meaningful opportunities for public review of potential environmental impacts of projects;
 - (2) To ensure that all projects are implemented in line with the sustainable development policy of the Royal Government;
 - (3) To ensure that foreseeable impacts on the environment, including cumulative effects are considered prior to any irrevocable commitments of resources or funds;
 - (4) To ensure that feasible alternatives are considered;
 - (5) To ensure that feasible means to avoid or mitigate damage to the environment are implemented;
 - (6) To encourage the use of renewable resources and clean technologies; and
 - (7) To provide information on environmental clearance towards uniform, comprehensive data base on the environmental and cultural conditions and assets in Bhutan.

Scope

4. This Regulation applies to all projects which are subject to environmental assessment process.

ལེབ་དང་པ། སྤྱོད་བརྗོད།

ཆའཛེག་དང་མཚན་གནས།

༡. བཅའ་ཡིག་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་འོག་ལུ་ཆའཛེག་འབད་མཉམ་ཨིན།
༢. བཅའ་ཡིག་འདི་ ལས་འགུལ་ཚུའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་ཀྱི་གནང་བ་གནང་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ ༢༠༡༦ ཅན་མཉམ་ཨིན།

དགོས་དོན།

༣. བཅའ་ཡིག་འདི་གིས་ གཤམ་གསལ་བཅུམ་ཉེ་ དེ་ཚུ་ལུ་ཚད་འཛིན་མེད་པར་ལས་འགུལ་ཚུའི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བྱ་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ འགན་འཁུར་དང་ བྱ་སྐོར་ལས་ལུ་གསལ་ཚུ་གསལ་བཀོད་འབད་མཉམ་ཨིན།
 - (༡) ལས་འགུལ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ མཐའ་འཁོར་ལུ་འབྱུང་སྲིད་པའི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་ མི་དམངས་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་མཚོན་ལུ་མའི་གོ་སྐབས་བྱིན་ནི་དང་།
 - (༢) ལས་འགུལ་ག་ར་ རྒྱལ་གཞུང་གི་ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
 - (༣) རིམ་བསགས་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་བཅུམ་ཉེ་ སྤྱོད་དབྱེད་འབད་ཚུ་གསལ་པའི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་ འཐོན་ཁུངས་ ཡངན་ མ་དུལ་ཚུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་མ་བཏུབ་པའི་ཁས་སྲུངས་མ་འབད་བའི་ཉེ་མ་ལས་ བཅུམ་ཉེན་ཚུ་འཐབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
 - (༤) འོས་འབབ་ཅན་གྱི་གདམ་ཁ་ཚུ་བཅུམ་ཉེན་ཚུ་འཐབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
 - (༥) མཐའ་འཁོར་ལུ་གཞོན་སྐྱོད་ཐབས་ ཡངན་ མར་ཕབ་ཀྱི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
 - (༦) སྤྱི་འབྱུང་གི་ཐོན་ཁུངས་དང་ གཙང་སྤྱོད་ཅན་གྱི་འཕུལ་རིག་ཚུ་སྤྱོད་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི།
 - (༧) འབྲུག་གི་མཐའ་འཁོར་དང་ ལམ་སྲོལ་གྱི་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་དངོས་ཚུའི་སྐོར་ལས་ གཅིག་མཚུངས་དང་ ཀྱུ་ཚད་གི་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བྱིན་ཉེན་ཚུ་འཐབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།

ལུ་ཚན་ད།

༤. བཅའ་ཡིག་འདི་ མཐའ་འཁོར་གྱི་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་དབང་ལུ་འདུ་མི་ ལས་འགུལ་ག་ར་ལུ་འཇུག་པ་ཨིན།

Commencement

5. In accordance with Article 62 of the EA Act, 2000 this regulation shall come into effect on December 9, 2016.

Repeal

6. This regulation hereby repeals the Regulation for the Environmental Clearance of Projects, 2002 and any instruments, notifications, circulars adopted thereunder which are inconsistent with this regulation.

Chapter II: Application for Environmental Clearance

Preparation of an Application

7. An application for Environmental Clearance must adhere to the relevant environmental assessment guidelines and Initial Environmental Examination form issued by the Commission.
8. When a project is subjected to Environment Impact Assessment, the applicant shall develop a terms of reference in accordance with the guidelines issued by the Secretariat, for approval by the Secretariat. Based on the approved terms of reference, applicant shall develop Environment Impact Assessment report.
9. When a project has numerous components or sub-activities which require individual Environmental Clearances, the applicant shall prepare one application which includes all components or sub-activities.
10. The applicant shall ensure that concerned people and organizations are informed and consulted prior to submission of application for Environmental Clearance.
11. The applicant shall ensure that records of public consultation, as required under the Act and this regulation, authenticated by concerned local authorities are attached with the application for Environmental Clearance.
12. The applicant shall acquire an approval of the concerned Dzongkhag or Thromde administration and clearances from relevant agencies for submission along with the application for Environmental Clearance.

འགོ་བཅུགས་ཚེས་གྲངས།

༥. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་བརྟུག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤༢ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཅའ་ཡིག་འདི་སྤེལ་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༩ ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ།

ཆམེད།

༨. བཅའ་ཡིག་འདི་གིས་ ལས་འགྲུལ་ལུ་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་གནང་ཐངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ ༢༠༠༢ ཅན་མ་དང་ འདི་གི་འོག་ལུ་ཆ་འཛེག་འབད་མི་བཅའ་ཡིག་འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པའི་ཡིག་ཚད་དང་ བཟང་བསྐྱུལ་ རྩལ་བསྐྱུགས་གང་རུང་ཆ་མེད་གཏང་མ་ཨིན།

འབྲུག་ཉིས་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག།

ལྷ་ཡིག་བཟོ་ཐངས།

- ༡. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་དོན་ལུ་ ལྷ་ཡིག་ཅིག་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་བརྟུག་ཞིབ་ལམ་སྟོན་དང་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་བའི་འགོ་ཐོག་མཐའ་འཁོར་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་འབྲི་ཤོག་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།
- ༢. ལས་འགྲུལ་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནང་ཉེན་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་དབང་ལུ་འདུ་བའི་སྐབས་ལུ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་གནང་བ་གོ་ལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་སྤྱོད་མི་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འགན་ཚིག་ཅིག་བཟོ་དགོ། གནང་བ་གོ་ལ་བའི་འགན་ཚིག་གུར་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནང་ཉེན་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་སྟན་ལྷ་བཟོ་དགོ།
- ༣. ལས་འགྲུལ་ཅིག་ནང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་སོ་སོ་སྤྱོད་དགོ་མི་ ཆ་ཤས་ ཡངན་ རང་གསེས་ལས་དོན་ལེ་ག་ཡོད་པ་ཅིན་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ཆ་ཤས་ ཡངན་ རང་གསེས་ལས་དོན་ག་ར་ཚུ་དཔའི་ལྷ་ཡིག་གཅིག་བཟོ་དགོ།
- ༤. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག་མ་སྤུལ་བའི་ཉེ་མ་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་དང་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་བཟང་སྤྱོད་འབད་དེ་ གོ་ས་བསྟུན་འབད་ཡོད་པ་འཇམ་བཟུན་བཟོ་དགོ།
- ༥. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོས་མཁོ་བཞེད་མི་ལྟར་དུ་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་ འཛིན་ཚུ་གིས་བདེན་དབྱུང་འབད་བའི་ མི་དམངས་གོ་ས་བསྟུན་ཀྱི་སྟན་ལྷ་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་ལྷ་ཡིག་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་ཁག་ ཡངན་ ཁྲིམ་སྡེ་བདག་སྐྱོང་གི་གནང་བ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ལེན་དགོ།

13. When the location of a proposed project falls within 50 meters distance of a public park, hospital, school or a sacred landscape or site, the applicant shall acquire the official clearance of concerned agencies before submitting the application. Notwithstanding, the Secretariat or the Competent Authority may require the applicant to obtain official clearance of concerned agencies outside 50 meters distance depending on the nature of the project.
14. When there is a requirement of water abstraction for a project, the applicant shall adhere to the Water Act and its regulation.

Submission of an Application

15. An applicant shall submit an application for Environmental Clearance to the concerned Competent Authority. The Competent Authority shall review and assess applications for listed projects or forward the application to the relevant Competent Authority or the Secretariat if not listed under their competency.
16. An application for non-listed projects must be submitted to the Secretariat.
17. For a project with numerous components or sub-activities which require individual Environmental Clearances for its component or sub-activities from different competent authorities, an application shall be forwarded to the Competent Authority of the main activity of the project and to the Secretariat for non-listed projects.
18. The applicant shall pay a prescribed application fee to the relevant Competent Authority or the Secretariat, as per the fee schedule approved by the government.

Chapter III: Environmental Assessment Process

19. The Secretariat or Competent Authority shall screen the application for Environmental Clearance as per the sectoral guidelines and Initial Environment Examination form within time limit as per Annex 1.
20. When the Secretariat or the Competent Authority determines that information in the application is not sufficient to identify the environmental effects of the project, the applicant may be asked to provide additional information.

༡༣. གོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་ཅིག་ མི་དམངས་གི་སྲིད་གཞི་ ཡངན་ ལྷན་ཁང་ སློབ་གྲྭ་ བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་གནས་ ཡངན་
ས་གནས་ཀྱི་བར་ན་ཐག་རིང་ལྷན་མི་ཀྱང་༥༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ཚུད་པ་ཅིན་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ལྷ་ཡིག་མ་སྤུལ་བའི་རྟེ་མ་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ལེན་དགོ། དེ་ལུ་མ་སློབ་པར་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་
ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་འགུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟུན་ཏེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ལུ་ ཐག་རིང་ལྷན་མི་ཀྱང་༥༠ གི་བྱི་ཁར་
ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ཚུ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་དགོ་འདོད་བཀོད་ཚོགས།

༡༤. ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་ཚུབ་ཏོན་དགོས་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ཚུའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ སྤྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་
དགོ།

ལྷ་ཡིག་སྤུལ་ཐངས།

༡༥. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ལུ་
སྤུལ་དགོ། ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འདོན་ལུ་ལྷ་ཡིག་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བརྟག་ཞིབ་
འབད་ནི་ ཡངན་ ཁོང་རའི་དབང་ཚད་ཀྱི་འོག་ལུ་ཐོ་བཀོད་དེ་མེད་པ་ཅིན་ ལྷ་ཡིག་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ ཡངན་
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།

༡༦. ཐོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འདོན་ལུ་ ལྷ་ཡིག་འདི་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༧. ཚལས་ ཡངན་ རང་གསེས་ལས་དོན་ལེ་ག་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་ ཚལས་ ཡངན་ རང་གསེས་ལས་དོན་ཚུ་འདོན་ལུ་
ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་སོ་སོ་ལས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་སོ་སོ་སྡེ་དགོ་མི་ཚུ་གི་ལྷ་ཡིག་འདི་ ལས་
འགུལ་གྱི་ལས་དོན་གཅོ་བའི་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་དང་ ཐོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འདོན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་
ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།

༡༨. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ ཡངན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ གཞུང་གིས་ཆ་འཛོག་གནང་མི་སྲོ་
འབྲས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིག་གི་སྲོ་འབྲས་སྤོད་དགོ།

ལེའུ་གསུམ་པ། མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་རིམ།

༡༩. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཟུར་སྐྱབས་༡ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དུས་ཡུན་ཚད་འཛིན་གྱི་ནང་འཁོད་
ལུ་ སྡེ་ཚོན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་ འགོ་ཐོག་མཐའ་འཁོར་དབྱེ་ཞིབ་འབྲི་ཤོག་ལྷན་དུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་
གནང་བའི་ལྷ་ཡིག་བྱི་སེལ་འབད་དགོ།

༢༠. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷ་ཡིག་ནང་ ལས་འགུལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཕན་གཞོན་ཚུ་དོས་
འཛིན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ བརྗོད་ཚུ་ལངས་སྡེ་མེད་པའི་ཐག་བཅའ་པའི་སྐབས་ལུ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ལུ་ བརྗོད་ཁ་སྐོང་བྱིན་
དགོས་སྡེ་སྐབ་ཚོགས།

21. The applicant shall submit additional information sought within the applicable time limits (Annex 1), failing which the application shall be treated as cancelled without any compensation or refund of any fee from the government. Notwithstanding, the Secretariat or the Competent Authority may grant a reasonable extension beyond the applicable time limits based on reasoned decision to be recorded in writing.
22. The Secretariat or the Competent Authority shall conduct site visits for field verification of the proposed project. The Secretariat may require the relevant competent authority to conduct site visit where appropriate.
23. If the Secretariat or Competent Authority decides to issue Environmental Clearance or require conducting an Environmental Impact Assessment or deny the project, a notice of the decision shall be promptly sent to the applicant.
24. When the project is subjected to Environmental Impact Assessment, the applicant shall conduct an Environmental Impact Assessment study as per the approved terms of reference and submit an Environmental Impact Assessment report to the Secretariat for review and assessment.
25. The Secretariat shall publish a summary of a project that is subjected to Environmental Impact Assessment on the official webpage for one month for public comments. The Secretariat may also publish such summary in other print Medias. The full report may be made available to interested parties upon request.

Modification of Proposal/Application

26. If an applicant intends to make a significant change to a project including, but not limited to, increase in production capacity, change in the location of a project, change in alignment, after submission of an application for environmental clearance or availing Environmental Clearance, the application shall be treated as a new application.

Chapter IV: Environmental Clearance

27. The Secretariat may issue an Environmental Clearance to non-listed projects only after screening, scoping and assessing the environmental impacts of such projects under chapter III of the EA Act, 2000 and chapter III of this regulation.
28. The Competent Authority may issue an Environmental Clearance for listed projects after screening, scoping and assessing the environmental impacts of such projects under chapter III of the EA Act, 2000 and chapter III of the regulation.
29. An Environmental Clearance must contain terms and conditions to safeguard the environment from adverse impacts of the project and satisfy the test set forth in Chapter III of this Regulation and Article 18 of the EA Act. At the minimum, the environmental clearance shall specify: a) binding mitigation and compliance measures b) appropriate monitoring, recording and reporting requirements.
30. The Secretariat or the Competent Authority shall make a public announcement of the decision on their respective websites as per Article 28 of the Act within one month from the day of decision.

Validity of Environmental Clearance

31. The Secretariat or Competent Authority shall issue an Environmental Clearance for five years unless project requires shorter/lesser period.

Chapter V: Renewal of Environmental Clearance

32. The application for the renewal of Environmental Clearance shall be submitted to the Secretariat or the concerned Competent Authority at least three months before the expiry date of the Environmental Clearance.
33. The Holder shall submit a compliance report in accordance with the format developed by the Secretariat along with the renewal application.

ལེའུ་བཞི་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ།

22. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ བོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་
ཁྲིམས་ 2000 ཅན་མའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་ལེའུ་གསུམ་པ་གི་འོག་ལུ་ དེ་བརྩམ་མའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འི་
མཐའ་འཁོར་ལུ་གོད་ཉེན་ཚུ་ཕྱི་སེལ་དང་ དབྱེ་དཔྱད་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་རྒྱུ་མ་ཅིག་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་
ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་སློད་ཚེག།

23. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་
ཁྲིམས་ 2000 ཅན་མའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་འོག་ལུ་ དེ་བརྩམ་མའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འི་
མཐའ་འཁོར་ལུ་གོད་ཉེན་ཚུ་ཕྱི་སེལ་དང་ དབྱེ་དཔྱད་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་
མེད་གནད་བ་སློད་ཚེག།

24. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་ཅིག་ནང་ ལས་འགུལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་མཐའ་འཁོར་ལུ་གོད་ཉེན་ལས་ཉེན་
སྤུང་འབད་དགོ་པའི་ གནས་ཚུགས་དང་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་བཀོད་དགོ་མ་ཚད་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་ མཐའ་འཁོར་
གནས་སྐྱེས་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚུ་ཀྱང་ པའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ཡང་གྲུབ་
དགོ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་ནང་ དེས་པར་དུ་གསལ་ལ་བཀོད་འབད་དགོ་པ་འདི་ཡང་: ༡) དེས་
ཏིག་གི་མར་ཕབ་དང་ འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལ) འོས་འཚམས་ལྷན་པའི་ལྷ་རྟོག་དང་ བོ་བཀོད་ ལྷན་ལུ་འདི་དགོས་
མཁོ་ཚུ།

25. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གྲོས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ལས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚུ་ཀྱང་ པ་ལྟར་དུ་
གྲོས་ཚུལ་པའི་ཉེན་མ་ལས་ རྒྱ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རང་སོའི་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྐོར་ནང་མི་དམངས་ལུ་བསྐྱབས་
འབད་དགོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བའི་ཆ་གནས།

26. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་འགུལ་ལུ་དུས་ལུན་གྱི་ཕུན་སྲུང་སྤུང་སྤུང་དགོས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་
དེ་མིན་ འོ་ལུ་གི་དོན་ལུ་སློད་དགོ།

ལེའུ་ལྔ་པ། མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་བསྐྱར་གསོ།

27. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་བསྐྱར་གསོ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ལྷན་ཡིག་དེ་ རྩེ་ཤོས་རང་ གནད་བ་འདིའི་
དུས་ལུན་ཚད་ནི་གི་རྒྱ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉེ་མ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

28. གནད་བ་འཆར་མི་གིས་ བསྐྱར་གསོའི་ལྷན་ཡིག་དང་སྐྱབས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་བཟོ་ཡོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ལྟར་དུ་ འཁྲིལ་
བསྐྱུན་གྱི་སྐྱུན་ལུ་ཅིག་སྤུལ་དགོ།

34. The Holder shall pay a prescribed renewal application fee to the Secretariat or the relevant Competent Authority as per the fee schedule approved by the government.
35. The Secretariat or the Competent Authority shall conduct compliance monitoring prior to renewal of the Environmental Clearance. The Secretariat may require the relevant Competent Authority to conduct monitoring where considered appropriate.
36. If the application for renewal of Environmental Clearance has been submitted to the Competent Authority or the Secretariat within the stipulated timeframe, the Secretariat or the Competent Authority shall renew the Environmental Clearance before its expiry provided there is a full compliance of the Environmental Clearance. Failure by the Secretariat or the Competent Authority to renew it before its expiry shall be deemed as renewed with the terms and conditions set forth in the erstwhile Environmental Clearance until issuance of new decision by the Secretariat or the Competent Authority.
37. The Secretariat or the Competent Authority shall provide the Holder a written justification on the delay under section 36 and such information must be maintained for record.
38. The Secretariat or the Competent Authority may renew the Environment Clearance depending on compliance with the terms and conditions of the Environmental Clearance by the Holder.
39. In case of non-compliances or violations, the Secretariat or the Competent Authority may draw a compliance agreement to bring a project into compliance with the terms and conditions of the Environmental Clearance. Based on the compliance agreement, Environmental Clearance may be renewed. The Secretariat or the Competent Authority shall impose necessary mitigation measures including appropriate fines.

Modification of Environmental Clearance

40. The Secretariat or Competent Authority may change the environmental terms and conditions at the time of renewal. The Secretariat or the Competent Authority shall provide a basis/ justification for any changes to the environmental terms in writing to the Holder.

33. གནང་བ་འཆང་མི་གིས་ གཞུང་གིས་ཆ་འཛོག་སྲིབ་པའི་སྲིབ་འབྲེས་ཀྱི་ཟུང་ཐོན་དང་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཚད་དུ་བཀོད་པའི་བསྐྱར་གསའི་ཞུ་ཡིག་གི་སྲིབ་འབྲེས་སྒྲིབ་དགོ།

34. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་བསྐྱར་གསའི་མ་ འབད་བའི་ཉེ་མ་ འབྲེལ་བསྐྱར་གྱི་ལྷ་རྟོག་འབད་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ འོས་ འབབ་དང་ལྷན་མ་སྲེ་མཐོང་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་གི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ཚེག།

35. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་བསྐྱར་གསའི་དོན་ལུ་ཞུ་ཡིག་ཅིག་ ཚད་བཟོ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་དུས་ལུན་གྱི་ནང་ འཁོར་ལུ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ ཡངན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་སྲིབ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་ དབང་འཛིན་གྱིས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་འདི་འདི་གི་དུས་ལུན་མ་ཚང་བའི་ཉེ་མ་ བསྐྱར་གསའི་ འབད་དགོཔ་ཨིན་ཅུང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ལུ་ཉིལ་བུམ་སྲེ་གནས་མི་ཅིག་དགོ། འདི་གི་དུས་ ལུན་མ་ཚང་བའི་ཉེ་མ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱར་གསའི་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལྷན་ ཚོགས་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་གོས་ཚད་གསར་པ་མ་སྒྲིབ་ཚུན་ཚོད་ ཉེ་མའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་ མེད་གནང་བ་ནང་བཀོད་པའི་ གནས་ཚུགས་དང་ཆ་ཞུཅད་དང་བཅས་པ་སྲེ་ བསྐྱར་གསའི་འབད་ཡོད་པ་སྲེ་བཟླེ་དགོ།

36. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གནང་བ་འཆང་མི་ལུ་ དོན་ཚན་37 པའི་འོག་ལུ་ཕྱིར་འགྲངས་ ཞུགས་མི་གི་སྐོར་ལས་ཡིག་ཐོག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དགོཔ་དང་ དེ་བཟུམ་མའི་བཟང་དོན་ཚུ་ཟེན་ཐོ་གི་དོན་ལུ་རྒྱ་རྒྱུང་འབབ་ བཞག་དགོ།

37. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་འདི་ གནང་ བ་འཆང་མི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་གི་ གནས་ཚུགས་དང་ ཆ་ཞུཅད་ཚུ་ལུ་གནས་མི་ལུ་གཞི་ བཞག་སྲེ་བསྐྱར་གསའི་འབད་ཚེག།

38. གལ་སྲིད་འབྲེལ་བསྐྱར་འབད་མ་བཏུབ་ ཡངན་ གནས་མ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ གྱིས་ ལས་འགུལ་ཅིག་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་གི་གནས་ཚུགས་དང་ ཆ་ཞུཅད་ལུ་གནས་བཏུག་ནི་ གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་བསྐྱར་གྱི་གན་རྒྱ་ཅིག་བཟོ་ཚེག། འབྲེལ་བསྐྱར་གྱི་གན་རྒྱ་ལུ་གཞི་བཞག་སྲེ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་བསྐྱར་གསའི་འབད་ཚེག། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འོས་འཚམས་ཀྱི་ ཉེས་ཆད་ཚུ་བཟླེ་ཉེ་ མཁོ་གལ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཀའ་དགོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་འགྲུར་བཅོས་པ།

39. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བསྐྱར་གསའི་སྐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གྱི་གནས་ཚུགས་དང་ ཆ་ཞུཅད་ ཚུ་འགྲུར་བཅོས་འབད་ཚེག། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གནང་བ་འཆང་མི་ལུ་མཐའ་འཁོར་གྱི་ གནས་ཚུགས་ཚུ་ལུ་འགྲུར་བཅོས་པ་དང་ཚུང་འབད་མི་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱབ་ཁུངས་/རྒྱ་མཚན་ཡིག་ཐོག་ལུ་བྱིན་དགོ།

Chapter VI: Public Consultation

41. The applicant shall send a written notice for public consultation of the proposed project along with project prospectus to the concerned local authorities. The concerned local authority shall provide reasonable and appropriate time for the public consultation.
42. The concerned local authority shall inform the applicant and notify the concerned people and agencies/organizations on the date, time and place for the public consultation.
43. The concerned local authority shall ensure that adequate opportunities are provided to the concerned people and agencies/organizations to express their concerns.
44. The applicant shall make a detail presentation in line with the project prospectus and possible impacts on the environment by the proposed project, including prevention and mitigation measures.
45. The local authorities shall facilitate concerned people express their views on the proposed project. The local authorities may represent the community in negotiations with the applicant and shall do their best to ensure that the applicant has paid adequate attention to local concerns. This includes, among other things, making copies of all environmental assessment documents and decisions available to the concerned people and open for public inspection.
46. The concerned local authority shall keep records of the meeting including minutes of the meeting and attendance of the public and provide a copy of such documents to the applicant.
47. When the proposed project has direct impact on a property owned by or registered in the name of an individual or a juristic person, the applicant shall acquire a written consent, authenticated by the concerned local authority, from that individual or juristic person.
48. The applicant shall carry out, at its sole expense, the public consultation requirements set forth above.
49. For projects subjected to Environmental Impact Assessment, the Secretariat shall upload a summary of a project on its official webpage for public disclosure and comments at least one month prior to the decision.

ལེའུ་རྒྱལ་པ། མི་དམངས་གྲོས་བསྟུན།

- ༧༡. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་མི་དམངས་གྲོས་བསྟུན་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་སྐྲུན་དང་བཅས་པ་སྟེ་ ཡིག་ཐོག་གི་བདེ་བསྐྱེལ་གཏང་དགོ།
- ༧༢. འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་དང་ འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་ཚུ་དང་ ལས་སྡེ་/ལས་ཚོགས་ཚུ་ལུ་ མི་དམངས་གྲོས་བསྟུན་གྱི་ཚེས་གུངས་དང་ དུས་ཚོད་ ས་གནས་ཚུ་འོས་ལས་བདེ་ལན་འབད་དགོ།
- ༧༣. འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མི་དང་ ལས་སྡེ་/ལས་ཚོགས་ཚུ་ལུ་ ཁོང་རའི་ཚ་གྲུང་ཚུ་བསམ་བཞེད་འབད་ནི་དོན་ལུ་གོ་སྐབས་ཚུ་ལང་སྟེ་སྤྲོད་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་དགོ།
- ༧༤. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱིས་ གཞོད་ཉེན་ཚུ་འོ་དོན་ལུ་སྡོན་འགོག་དང་ མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ འབྲུང་སྲིད་པའི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཕན་གཞོད་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་ ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་སྐྲུན་དང་འབྲེལ་གསལ་བཤམ་ཁ་གསལ་འབད་དགོ།
- ༧༥. ས་གནས་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་ཚུ་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྐྱོར་ལས་ ཁོང་རའི་བསམ་འཆར་ཚུ་བཤམ་ནི་ལུ་ཕན་འདེབས་འབད་དགོ། ས་གནས་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ མི་སྡེ་གི་ཉོང་ལས་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་དང་གཅིག་ཁར་བདེ་སྤྱི་གི་རོ་ཚབ་འབད་ཚོག་ནི་དང་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་ཚ་གྲུང་ཚུ་ལུ་དྲན་ཚོར་ལང་སྟེ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ག་དེད་ག་དྲག་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོ། འདི་གི་གུངས་སུ་ གཞན་དོན་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་ཡིག་ཆ་དང་གྲོས་ཚོད་ཚུ་ག་རེ་ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དང་ མི་དམངས་གིས་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཚུད་ཅི།
- ༧༦. འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ འཛེམས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་དང་ མི་དམངས་ཀྱི་འཛེམས་ཐོ་བརྩིས་ཏེ་ འཛེམས་འདུའི་ཟེན་ཐོ་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ལུ་ཡིག་ཆ་དེ་ཚུ་འོ་འདྲུ་ཅིག་བྱིན་དགོ།
- ༧༧. གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་གྱིས་ རོ་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་མཐུན་མི་རེ་ཅིག་གི་མིང་ཐོག་བདག་དབང་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དངོས་ལུ་ ཐང་ཀར་དུ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ རོ་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་མཐུན་མི་རེ་དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་བདེན་དཔྱད་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཐོག་གི་གཞན་བ་ལེན་དགོ།
- ༧༨. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ ཟད་སོང་ཡོངས་རྫོགས་རང་གིས་གཏང་ཐོག་ལས་ གོང་ལུ་བཀོད་མི་མི་དམངས་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་དགོས་མཁོ་ཚུ་ག་ར་འབད་དགོ།
- ༧༩. མཐའ་འཁོར་གཞོད་ཉེན་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་དབང་ལུ་འདུ་མི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ལས་འགུལ་འདི་འོ་བཅུད་དོན་ཅིག་ མི་དམངས་ལུ་གསལ་སྟོན་འབད་ནི་དང་ བསམ་འཆར་བཀོད་ནི་དོན་ལུ་ ཉུང་ཤོས་རང་ གྲོས་ཐག་མ་ཚོད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གི་ཉེ་མ་ལས་ འདི་གི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྐྱོན་དང་བརྩོན་པ་བཟོ་དགོ།

50. The Secretariat or Competent Authority shall review and evaluate implementation of the public consultation process whose comments may be taken into account while taking decision. The Secretariat and the Competent Authority shall give a reasoned decision.
51. The Secretariat or Competent Authority shall evaluate the findings of public consultation. The decision of the Secretariat or Competent Authority shall be final and binding.

Chapter VII: Monitoring, Enforcement and Reporting

Monitoring by the Secretariat and Competent Authorities

52. The Secretariat or the Competent Authority shall prepare monitoring programs for projects to which Environmental Clearance has been granted and carry out compliance monitoring accordingly.
53. The Secretariat may require the relevant Competent Authority to conduct monitoring for non-listed projects including assistance and cooperation for joint monitoring where necessary.

Inspection

54. An officer who enters property under Articles 44 and 46 of the EA Act, 2000 shall, upon request, provide proof of identity/identification and justification of their action to any person on the site. The Holder may deny access to officials without proof of identity/identification.
55. Procedure for inspection shall be followed as prescribed under section 92 to 98 of the National Environment Protection Act of Bhutan, 2007.
56. Inspection shall, among others, seek to:
- (1) ensure compliance with the terms and conditions of the Environmental Clearance;
 - (2) identify and address any unforeseen impacts of the project;
 - (3) detect actual changes occurring in the environment during construction and operation of the project; and
 - (4) enable continuous improvement of the environmental performance of the project.

- ༤༠. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གྲོས་ཐག་ཚོད་པའི་སྐབས་ལུ་བསམ་འཆར་ཚུ་ལུ་བཅི་འཛོག་འབད་དགོ་པའི་ མི་དམངས་གི་གྲོས་བསྟུན་བྱ་ཅིམ་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ལག་ལེན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱ་མཚོན་བཀོད་པའི་གྲོས་ཚོད་བྱིན་དགོ།
- ༤༡. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མི་དམངས་གྲོས་བསྟུན་གྱི་སྐབ་འབྲམ་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གྲོས་ཚོད་འདི་མཐའ་དབྱུད་ཨིན།

ལེའུ་བདུན་པ། ལྷ་རྟོག་དང་ བསྟར་སྲོད་ ལྷན་ལྷན།

ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ལྷ་རྟོག་འབད་ཐངས།

- ༤༢. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་བྱིན་ཏེ་ཡོད་མི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོན་ལུ་ ལྷ་རྟོག་གི་ལས་ཅིམ་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་འབྲམ་བསྟུན་གྱི་ལྷ་རྟོག་འབད་དགོ།
- ༤༣. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲམ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ མཁོ་གལ་ཡོད་ས་ལུ་མཉམ་ཅུབ་ལྷ་རྟོག་གི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་འབྲམ་བཅིས་ཏེ་ ཐོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འོན་ལུ་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་གི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ཚོགས།

ཞིབ་དབྱུད།

- ༤༤. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟུན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༥༥ དང་ ༥༦ པའི་དགོངས་དོན་ལྷན་དུ་ འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ གཞན་དབང་གི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ནང་འཇུག་སྲོད་འབད་བའི་སྐབས་ ས་གནས་ནང་གི་མི་ངོ་གང་ཅུང་གིས་ ཁོང་འདི་ངོ་རྟོགས་/ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབ་བྱེད་དང་ ས་ཁོངས་ནང་འཇུག་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་དོགས་དབྱུད་མེ་འབད་ཚེ་ དེ་མཚུངས་ཀྱི་བཞེད་ལུ་བཞེད་ཚུ་བཏོན་དགོ། གནང་བ་འཆར་མི་གིས་ ངོ་རྟོགས་/ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབ་བྱེད་མེད་མི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ འཇུག་སྲོད་འབད་ནི་ལས་ངོས་ལེན་མ་འབད་བར་བཞག་ཚོགས།
- ༤༥. ཞིབ་དབྱུད་ཀྱི་དོན་ལུ་བྱ་སྐོ་ལམ་ལུགས་འདི་ འབྲམ་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་སྲུང་སྐྱོབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༢ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༩༢ ལས་ ༩༥ ཚུན་གྱི་འོག་ལུ་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འབྲམ་ཏེ་འབད་དགོ།
- ༤༦. ཞིབ་དབྱུད་འདི་ཡང་ གནད་དོན་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ གཤམ་གསལ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འབད་དགོཔ་འདི་ཡང་།
 - (༡) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་ འགན་ཚིག་ཚུ་ལུ་གནས་ཡོད་པ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་།
 - (༢) ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཉེ་མ་ལས་སྐབ་མ་ཚུགས་པའི་ གཞོན་ཉེན་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ སེལ་ནི།
 - (༣) ལས་འགུལ་གྱི་བཟོ་བསྟུན་དང་ ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་ལུ་མཐའ་འཁོར་ལུ་འབྲུང་མི་ འགྱུར་བ་ངོ་མ་ཚུ་ཤེས་རྟོགས་འབད་ནི།
 - (༤) ལས་འགུལ་གྱི་ མཐའ་འཁོར་གྱི་ལས་དོན་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ཡར་བྲག་གཏང་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི།

57. When the Secretariat or the Competent Authority has reasonable grounds to believe that an offence under Article 49 of the EA Act, 2000 has been committed or is about to be committed, it shall warn the person suspected in writing.
58. The warning letter shall describe the action or inaction that constitutes the offense, and order them to cease the offense and to take any necessary remedial measures within a set time limit. It shall state the contact details of the responsible official and deadline for responding to the warning.

Monitoring by the Holder

59. The Environmental Unit or the Environmental Focal Person shall be responsible for carrying out regular monitoring as per the monitoring programme developed based on the format after issuance of the Environmental Clearance and report to the Secretariat or the concerned Competent Authority.

Compliance Agreement

60. Failure to comply with Section 58 the Secretariat or Competent Authority may give an opportunity to the person committing an offence to make a compliance agreement and/or impose sanctions under Articles 50-54 of the EA Act, 2000.
61. The Secretariat or Competent Authority may give the person receiving the compliance order the opportunity to make a compliance agreement in writing with the head of the Secretariat or Competent Authorities. In this agreement, the holder must undertake to comply with the Environmental Clearance within the time and on the terms specified in the agreement.
62. When the Holder fails to comply with the compliance agreement, the Secretariat or the Competent Authority shall levy appropriate sanctions as per the EA Act 2000 and this Regulation.
63. The Secretariat and the Competent Authority may take remedial and restorative measures when the Holder fails to comply with imposed order/sanction. Any cost incurred by the Secretariat or the Competent Authority shall be recovered from the Holder.

༤༢. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤༩ པའི་འོག་གི་གཞི་དུས་འགོ་ལ་ཅིག་འཐབ་ཡོད་པ་ ཡངན་ འཐབ་ནི་གུར་གྲུག་སྟེ་ཡོད་པའི་བདེན་ལུངས་ལུ་ རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་གཞི་གནད་ཡོད་པ་ཅིན་ དོགས་གཞོན་ཅན་གྱི་མི་དོན་ལུ་ཡིག་ཐོག་གི་ཉེན་བརྗོད་འབད་དགོ།

༤༣. ཉེན་བརྗོད་ཡི་གུ་དེ་ནང་ གཞོད་འགོལ་ལུ་གྱུར་མི་ བྱ་སྡོད་ ཡངན་ ལྷན་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱབ་སྟེ་ གཞོད་འགོལ་ དེ་མཚམས་འཛིན་འབད་དགོཔ་དང་ ཚད་བཀོད་མི་དུས་ལྷན་ནང་འཁོད་ལུ་ མཁོ་གལ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ འབད་དགོ་པའི་བཀོད་རྒྱ་གཏང་དགོ། འདི་ནང་ འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཁ་གསལ་དང་ ཉེན་ བརྗོད་ལུ་ལན་འདེབས་འབད་ནི་གི་མཚུག་གི་ཚེས་གངས་ཚུ་བཀོད་དགོ།

གནད་བ་འཆང་མི་གིས་ལྷ་རྟོག་འབད་ཐངས།

༤༤. མཐའ་འཁོར་སྡེ་ཐོན་ ཡངན་ མཐའ་འཁོར་གྱི་འབྲེལ་གཏོགས་མི་དོགས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་ བ་ཐོབ་ཞེན་མ་ལས་ ལྷ་རྟོག་གི་ལས་རིམ་བཟོ་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱན་རིམ་གྱི་ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་སྤྲོད་ཞུ་འབད་ནི་གི་འགན་འཁུར་འབག་དགོ།

འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་གན་རྒྱ།

༤༥. དོན་ཚན་ ༤༣ པ་ལུ་མ་གནས་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཞོད་འགོལ་འཐབ་མི་ མི་ དོན་ལུ་འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་གི་གོ་སྐབས་བྱིན་ནི་དང་/ཡངན་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤༠-༤༢ འོག་གི་ཉེས་ཆད་ཚུ་བཀའ་ཚེགས།

༤༦. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཐོབ་མི་ མི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་འགོ་འཛིན་དང་གཅིག་ཁར་ ཡིག་ཐོག་གི་འཁྲིལ་བསྐྱུན་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་གི་གོ་སྐབས་བྱིན་ཚེགས། གན་རྒྱ་འདི་ནང་ གནད་བ་འཆང་མི་གིས་ གན་རྒྱ་ནང་བཀོད་པའི་དུས་ཚོད་ནང་འཁོད་དང་ ལ་ཚོག་ཐོག་ལུ་ མཐའ་འཁོར་ གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་ལུ་གནས་ནི་གི་ལས་ལེན་འབད་དགོ།

༤༧. གནད་བ་འཆང་མི་གིས་ འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་གན་རྒྱ་ལུ་གནས་མ་བརྟུབ་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་ འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་འོས་འཚམས་ལྷན་ པའི་ཉེས་ཆད་ཚུ་བཀའ་དགོ།

༤༨. གནད་བ་འཆང་མི་གིས་བཀའ་རྒྱ་/ཉེས་ཆད་གུར་གནས་མ་བརྟུབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་ འཛིན་གྱིས་ ལེགས་བཅོས་དང་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་ཚེགས། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ གྱིས་ཟད་སོང་གནས་མི་ཚུ་ གནད་བ་འཆང་མི་ལས་ལོག་ལེན་དགོ།

64. The Secretariat or Competent Authority may issue a separate order concerning:
- (1) Matters not covered by the compliance agreement;
 - (2) The consequences of non-compliance with the agreement; and
 - (3) Matters covered by the agreement, if additional facts relevant to the agreement were not known to the Secretariat or competent authority at the time of the agreement.

Enforcement

65. The Secretariat or Competent Authorities shall ensure compliance with requirements under the Act and this Regulation.
66. When a Competent Authority fails to take reasonable enforcement action, the Secretariat may ask the Competent Authority to take appropriate action to remedy the situation within a given deadline.
67. When the Competent Authority fails to comply with the order from the Secretariat, the Secretariat shall report the matter to the Commission. The Commission may take appropriate action against the Competent Authority.
68. When the Secretariat fails to take reasonable enforcement action, the Commission may order the Secretariat to take appropriate action.

Reporting

69. The Secretariat shall report annually on the implementation and enforcement of the EA Act, 2000 to the National Environment Commission. Similarly, the Competent Authorities shall report annually to the Secretariat.
70. The report must contain the following information:
- (1) A list of application for environmental clearance received and its status (whether approved, rejected, withdrawn, pending or under appeal giving reasons and justifications for the decisions);
 - (2) monitoring and enforcement status;
 - (3) application fees collected

༤༥. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཤམ་གསལ་གྱི་སྐོར་ལས་ བཀའ་རྒྱ་ལོགས་སུ་སླེ་གནང་ཚོག་
ནི་འདི་ཡང་ཅེ།

- (༡) འབྲིལ་བསྟར་གྱི་གན་རྒྱ་ནང་མ་རྒྱུད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་དང་།
- (༢) གན་རྒྱ་ལུ་མ་གནས་པའི་འབྲི་བ་རྒྱ།
- (༣) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་གྱིས་ གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་སྐབས་ལུ་ གན་རྒྱ་དེ་དང་འབྲིལ་བ་ཡོད་པའི་
གནད་དོན་ལ་སྐོར་ཚུ་ མ་ཤེས་པར་གན་རྒྱ་ནང་མ་རྒྱུད་པར་ལུས་པའི་གནད་དོན་ཚུ།

བསྟར་སྦྱོང་།

༤༦. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་འོག་གི་དགོས་མཁོ་རྒྱ་ལུ་
གནས་ཡོད་པ་ལྟེ་བརྟན་བཟོ་དགོ།

༤༧. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་བསྟར་སྦྱོང་གི་གདོང་ལེན་རྒྱ་འབྲེལ་མ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་
ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཅུས་ཡུན་བྱིན་མི་གི་ནང་འཁོད་ལུ་གནས་སྟངས་དེ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་དང་
ལྷན་པའི་གདོང་ལེན་འབྲེལ་དགོ་བ་སླེ་སྟབས་ཚོགས།

༤༨. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་བཏང་མི་བཀའ་རྒྱ་ལུ་མ་གནས་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་
གནད་དོན་དེ་གི་སྐོར་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་སྟན་ལུ་འབད་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་འོས་འཚམས་ལྷན་
པའི་གདོང་ལེན་འབྲེལ་ཚོགས།

༤༩. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་བསྟར་སྦྱོང་གི་གདོང་ལེན་འབྲེལ་མ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཚོགས་
ཡིག་ཚང་ལུ་ འོས་འཚམས་ལྷན་པའི་གདོང་ལེན་འབྲེལ་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཚོགས།

སྟན་ལུ།

༥༠. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་ཀྱི་བརྟན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་ལག་ལེན་དང་བསྟར་
སྦྱོང་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་འབད་དགོ། དེ་བཟུམ་སླེ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་
གྱིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་འབད་དགོ།

༥༡. སྟན་ལུ་དེ་ནང་ གཤམ་གསལ་བཟོ་དོན་ཚུ་བཀོད་དགོ་ཅེ།

- (༡) མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་གི་དོན་ལུ་ལྷོད་པའི་ལཱ་གི་གོ་དང་ དེ་གི་གནས་ཚད། (གྲོས་
ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་རྒྱ་མཚན་དང་ བདེན་ཁུངས་རྒྱ་བྱིན་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ཡངན་ ཕྱིར་འབྲུད་བཏང་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ཕྱིར་འགྲུངས་སླེ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ མཐོ་གཏུགས་ནང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་)
- (༢) ལྷ་ཉོག་དང་ བསྟར་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད།
- (༣) ལཱ་གི་གི་སློ་འབྲུམ་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡོད་མི་རྒྱ།

Chapter VIII: Offences and Penalties

Offences

71. The following actions shall constitute an offence:

- (1) Establishing, commencing or carrying out a project without the required environmental clearance;
- (2) Altering or interfering with devices, installed as per the environmental terms;
- (3) Giving false or misleading statements or information regarding an application for or compliance with the environmental clearance to any officer under the EA Act;
- (4) Failure to comply with an order issued under Article 42 of the EA Act;
- (5) Failure to provide information according to Articles 26 and 27 of the EA Act;
- (6) Willfully delaying or preventing access to the project site in violation of Article 44 of EA Act;
- (7) Failure to extend cooperation to officers of the competent authority or the secretariat in execution of their duties under the EA Act and the Regulation;
- (8) Failure to report according to Article 48 of the EA Act;
- (9) Failure to comply with the terms of the environmental clearance;
- (10) Issuance of environmental clearance in violation of the procedures and requirements of the Act and the Regulation; and
- (11) Failure to comply with any other provision of the Act, regulations or rules under it.

Sanctions and Compensation

72. Whoever commits an offense under the EA Act, 2000 may be subject to sanctions, held liable for payment of compensation for environmental damage resulting from their action, as well as subject to prosecution for any related criminal offense.

ལེབ་བརྒྱུད་པ། གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་ཚད།

གཞོན་འགོལ།

༧༧. གཤམ་གསལ་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་གཞོན་འགོལ་གྱི་གངས་སུ་ཚུད་ནི་འདི་ཡང་ཅེ་

- (༡) དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་མེད་པར་ ལས་འགུལ་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ ཡངན་ འགོ་བཙུགས་ནི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་།
- (༢) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་འགན་ཚིག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཙུགས་ཡོད་མི་ འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་ལུ་འགྱུར་བཅོས་བཏང་ནི་ ཡངན་ བར་བཀོགས་འབད་ནི།
- (༣) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལུ་འགོ་དཔོན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་འདི་དོན་ལུ་ཞུ་ཡིག་ ཡངན་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་དང་ འཁྲིལ་བསྐྱུན་གྱི་སྐོར་ལས་ དག་བཟོད་ ཡངན་ བཟོད་ཅུག་མ་ ཡངན་ བྱི་འགྱུར་བྱིན་ནི།
- (༤) མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༤༢ པའི་འོག་ལུ་སྤྱོད་མི་ བཀའ་རྒྱ་ལུ་གནས་མ་བཏུབ་མི།
- (༥) མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༢༤ དང་༢༧ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཟོད་ཅུག་མ་བཏུབ་མི།
- (༦) མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༤༤ པ་ལུ་མ་གནས་པར་ ལས་འགུལ་གྱི་ས་གནས་ནང་འཕྲུལ་སྤྱོད་ འབད་ནི་ལུ་ཆེད་དམིགས་གྱི་ཐོག་ལས་མར་འགྱུར་འབད་ནི་ ཡངན་ ལམ་བཀག་ཀྱབ་ནི།
- (༧) ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་ ཡངན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་གི་འོག་ལུ་ཁོང་རའི་ལུ་འགན་ཚུ་འཐབ་ནི་ནང་མཐུན་འབྲེལ་འབད་མ་བཏུབ་མི།
- (༨) མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༤༤ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྐྱུན་ཞུ་འབད་མ་བཏུབ་མི།
- (༩) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་གི་ འགན་ཚིག་ཚུ་ལུ་གནས་མ་བཏུབ་མི།
- (༡༠) བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ལུགས་དང་ དགོས་མཁོ་ཚུ་ལས་འགུལ་ཏེ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ཀྱི་ ཉེགས་མེད་གནད་བ་སྤྱོད་ནི།
- (༡༡) བཅའ་ཁྲིམས་ ཡངན་ སྐྱག་གཞི་ ཡངན་ དེའི་འོག་གི་བཅའ་ཡིག་ཚུ་འདི་དགོངས་དོན་གཞན་གང་རུང་ལུ་གནས་མ་བཏུབ་ མི།

ཉེས་བྱ་དང་ སྤྱད་འཕུམ།

༧༨. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༠ ཅན་མའི་འོག་ལུ་ གཞོན་འགོལ་འཐབ་མི་ག་རང་ཨིན་རུང་ ཉེས་བྱ་བཀའ་ནི་དང་ གཞོན་འགོལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་ཏེ་མཐའ་འཁོར་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་གི་སྤྱད་འཕུམ་སྤྱོད་བཙུག་ནི་ དེ་བཟུམ་སྡེ་ཉེས་ལས་ཀྱི་གཞོན་འགོལ་འཐབ་མི་གི་དོན་ལུ་ཉེས་བཤེར་འབད་ཚེགས།

73. Sanctions under the EA Act, 2000 include one or more of the following:
- (1) suspension or revocation of environmental clearance, in part or in whole,
 - (2) Order to take mitigating, corrective or restorative measures as may be considered necessary to prevent further damage being caused to human health or environment or both.
 - (3) payment of a fine.
74. The Secretariat or the Competent Authorities may order for reimbursement of any costs incurred by an authority because of the offender's failure to take the notified measures in time and also payment of compensatory costs for rectifying any damage to persons or property caused by the offence.
75. Fine Schedule: A fine shall range from five thousand to fifty thousand Ngultrums, depending on the severity of the offence. When the offense is repeated in violation of an order issued under Article 42 of the EA Act, 2000, an additional fine of twenty thousand Ngultrums may be imposed for every day the offense continues after the expiration of the time limit. The amount of fine may be reviewed and revised from time to time.
76. A fine equivalent to ten times of the applicable application fees shall be imposed for establishing, commencing or carrying out a project without the required environmental clearance.
77. The fine amount for the repeated offence shall be double the previous amount imposed for the same offence.
78. The Secretariat or the Competent Authority may provide a reasonable timeline for payment of imposed fines. The Secretariat or the Competent Authority may issue stop order for failure to pay the imposed fine within the given deadline.
79. An authorized officer(s) of the Secretariat or Competent Authority may be empowered to levy fine under this regulation.
80. A sanction for an offence under the EA Act, 2000 does not relieve a person from other liabilities under the law.

༢༣. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་འོག་གི་ཉེས་བྱ་རྒྱ་ཚུ་ནང་གཤམ་གསལ་ལས་གཅིག་ཡང་ན་ དེ་ལས་མངམ་སླེ་རྒྱུད་མི་འདི་ཡང་ཅེ།

(༡) མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ ཚཤམ་ཅིག་ཡང་ན་ཡོངས་རྫོགས་སླེ་མཚམས་འཛོག་ ཡང་ན་ ཚ་མེད་གཏང་ནི།

(༢) མི་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ ཡང་ན་ མཐའ་འཁོར་ ཡང་ན་ གཉེས་ཚར་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་ཐེབས་འབྱུང་ནི་ལས་སྐྱོན་འགོག་འབད་ནི་གི་ དོན་ལུ་ མཁོ་གཤམ་ཅན་སླེ་མཐོང་མི་ མར་ཕབ་ ཡང་ན་ ལེགས་བཅོས་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཚུ་འབད་དགོ་པའི་ བཀའ་རྒྱ་གཏང་ནི།

(༣) ཉེས་ཚད་སྤྱོད་ནི།

༢༤. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་རྒྱུ་གིས་ གཞོན་འགོལ་པ་གིས་ གསལ་བསྐྱབས་འབད་བའི་ཐབས་ལམ་ རྒྱ་ཚུ་དུས་ཚོད་ལུ་མ་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་བྱུག་ལས་ཟད་སོང་གཏང་དགོ་པ་འབྱོན་མི་གི་ རིན་དུལ་ལོག་སྤོང་ བཞེད་ གཞོན་འགོལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་ངོ་རྒྱུ་ལུ་ ཡང་ན་ རྒྱ་དངོས་རྒྱུ་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་རྒྱ་ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་རྒྱུ་ འབྱུང་གི་རིན་དུལ་སྤོང་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཚོག།

༢༥. ཉེས་ཚད་ཀྱི་ཟུར་ཐོང་ ཉེས་སྤོང་གི་ཤུགས་ཆེ་ཉིང་དང་འབྲིལ་ཉེས་ཚད་དུལ་ཀྱམ་ ༥༠༠༠ ལས་དུལ་ཀྱམ་ ༥༠༠༠༠ རྒྱུ་ བཀའ་ཚོག། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་དེའི་ཁྲིམས་དོན་ ༤༢ ལྟར་གནང་ བའི་བཀའ་རྒྱ་ལས་འགལ་ཏེ་ ཡངས་བསྐྱར་ཉེས་སྤོང་འབད་ཡོད་ཚེ་ དུས་ལུན་གྱི་ཚད་བཟོ་ཡོད་མི་འདི་རྫོགས་ཞེན་མ་ལས་ ཉེས་སྤོང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་མི་ལུ་ ད་རུང་ཉེས་ཚད་ལ་སྐྱོང་ཉེན་མ་རེ་ལུ་དུལ་ཀྱམ་ ༢༠༠༠༠ རེ་བཀའ་ཚོག། ཉེས་ཚད་དེ་ དུས་ཐོག་ལུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚོག།

༢༦. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་མེད་པར་ ལས་འགུལ་ཅིག་གཞི་བཙུགས་དང་ འགོ་བཙུགས་ཡང་ན་ ལག་ ལེན་འཐབ་འདི་ཡོད་པ་ཅིན་ ཉེས་ཚད་འདི་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ལུ་ཡིག་གི་སྐྱེ་འབྱུང་གི་བཙུལ་བ་དང་འབྲེལ་མཉམ་བཀའ་དགོ།

༢༧. གཞོན་འགོལ་ལོག་སྟེ་འབད་མི་གི་དོན་ལུ་ ཉེས་ཚད་དུལ་བསྐྱོམས་འདི་ ཉེ་མ་གཞོན་འགོལ་ཅོག་འཐད་པ་དེ་གུར་བཀའ་མི་ དུལ་བསྐྱོམས་ཀྱི་ལོག་བལྟ་བ་བཀའ་དགོ།

༢༨. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྷན་དབང་གིས་ ཉེས་ཚད་བཀའ་མི་རྒྱ་ཚུ་སྤོང་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱིན་ ཚོག། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་དུས་ཚོད་ཀྱིན་མི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཉེས་ཚད་བཀའ་མི་དེ་བཏབ་མ་ བཏུབ་མི་ལུ་ བཀའ་དམ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་སྤོང་ཚོག།

༢༩. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱི་དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་(རྒྱུ)ལུ་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་འོག་ལུ་ཉེས་ ཚད་བཀའ་ནི་གི་དབང་ཚད་སྤོང་ཚོག།

༤༠. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་འོག་ལུ་མི་ཅིག་ལུ་གཞོན་འགོལ་གྱི་ཉེས་བྱ་སྐྱིན་གྲུབ་ པ་ཅོམ་གྱིས་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ ཁྲིམས་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་ཕོག་མི་འགན་འཁུ་རྒྱུ་ལས་ཡངས་ཆག་མི་ཐོབ།

Chapter IX: Miscellaneous Provisions

Environmental Assessment Advisory Board

81. The Head of the Secretariat may establish an Environmental Assessment Advisory Board under Article 38 of the EA Act, 2000.
82. The Head of the Secretariat shall nominate 6 to 10 qualified or knowledgeable persons to become members of the Environmental Assessment Advisory Board. The members may serve in their official or individual capacity.
83. The Board shall adopt rules and procedures governing its activities.
84. The Secretariat shall adopt a schedule of honorariums and reimbursable expenses for the services provided by the members of the Environmental Assessment Advisory Board, which shall be reviewed and updated periodically.
85. The names of the members of the Board shall be published annually.

Appeals and Dispute Resolution

86. The following procedures apply to all appeals and legal challenges of screening process and environmental clearance decisions of a project by either the Secretariat or Competent Authority:
 - (1) Any person intending to commence legal action against the screening process and Environmental Clearance decision shall notify the Secretariat or the Competent Authority within 10 days of public notice of the decision. The notice shall identify in particular why the decision by the Secretariat or Competent Authority is considered improper.
 - (2) The concerned parties to a dispute shall first attempt to settle any dispute amicably and in good faith through alternative dispute resolutions.
 - (3) If the parties are unable to amicably settle the dispute under section 86 (2) , they may appeal to the National Environment Commission. The National Environment Commission shall decide whether to hear the dispute and, if so, may conduct an adjudicatory hearing to decide the matter.

ལེན་དགུ་པ། ལྷ་ཚོགས་དགོངས་དོན།

མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བསྐབ་སྟོན་བཀོད་ཚོགས།

- ༤༡. ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༤ པའི་འོག་ལུ་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བསྐབ་སྟོན་བཀོད་ཚོགས་གཞི་བཅུགས་འབད་ཚོག།
- ༤༢. ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བསྐབ་སྟོན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་འབད་ནི་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཅན་ ཡངན་ ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་དོ་༤ ལས་༡༠ ཚུན་འདེམས་འཇུག་འབད་དགོ། འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་ཡིག་ཚང་གི་ ལ་ལྷག་ལས་ ཡངན་སྐྱར་གྱི་དོ་ཐོག་ལས་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ མཇུག་མི་འབད་ལྷག་ལུ་ཚོག།
- ༤༣. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ རང་གི་ལས་དོན་ཚུ་ལུ་བྱབ་དབང་ཅན་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་ བྱ་སྐོ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཆ་འཛེག་འབད་དགོ།
- ༤༤. ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བསྐབ་སྟོན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ཞབས་ཏོག་བྱིན་མི་གི་ དོན་ལུ་ བྱད་འཇུག་དང་ ཟད་འགོའི་ཟུར་ཐོ་ཚུ་ཆ་འཛེག་འབད་དགོཔ་དང་ དུས་མཚམས་དང་བསྟུན་ཏེ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ དུས་མཇུག་བཟོ་དགོ།
- ༤༥. བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་འི་མང་ཚུ་ ལོ་བསྟར་དཔེ་བསྟུན་འབད་དགོ།

མཐོ་གཞུགས་དང་ཚུད་ཉེགས་འདུམ་འགྲིག།

- ༤༦. འོག་གི་བྱ་སྐོ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་འགུལ་ཅིག་གི་ བྱི་སེལ་གྱི་བྱ་ དེམ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་གི་གོ་སྐོར་ཚུད་ལུ་མཐོ་གཞུགས་དང་ ཁྲིམས་ཀྱི་གདོང་ལེན་ཚུ་ག་ ར་གི་དོན་ལུ་འཇུག་པ་ཨིན་:
 - (༡) བྱི་སེལ་གྱི་བྱ་དེམ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་གི་གོ་སྐོར་ཚུད་ལུ་ ཁྲིམས་གཞུགས་འབད་ནི་ གི་དང་འདོད་ཡོད་མི་ མི་དོ་ཅིག་གིས་ གོ་སྐོར་ཚུད་དེམི་དམངས་ལ་བསྐྱབས་འབད་དེ་ཉེན་གངས་༡༠ གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་བརྟེན་ལས་འབད་དགོ། བརྟེན་བསྐྱབས་འདི་ནང་ ལྷ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གོ་སྐོར་ཚུད་དེ་ ཚུལ་མཇུག་མེད་པ་སྟེ་བརྟེན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་བཀོད་དགོ།
 - (༢) ཚུད་ཉེགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་རྩ་མཚན་གྱིས་ འགོ་ཐོག་ལུ་ གཞུམ་ལ་ཅན་གྱི་ཚུད་ཉེགས་འདུམ་འགྲིག་གི་ཐོག་ལས་ ཚུད་ ཉེགས་གང་རུང་ནང་འགྲིག་དང་ དད་དམ་ཐོག་ལས་བདེ་སྤྲིག་འབད་ནི་ལུ་བརྟེན་ལུ་གསུམ་བསྐྱེད་དགོ།
 - (༣) གཞུམ་སྲིད་རྩ་མཚན་གྱིས་དོན་ཚན་༤༦ (༢) པའི་འོག་ལུ་ཚུད་ཉེགས་དེ་ རང་འགྲིག་ཐོག་ལུ་བདེ་སྤྲིག་འབད་མ་ཚུགས་ པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ལུ་མཐོ་གཞུགས་འབད་ཚོག། རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚུད་ཉེགས་དེ་སྟུན་གསལ་འབད་ནི་ཨིན་ན་མེན་ན་ཐག་གཅེད་ཞེན་ལས་ གཞུམ་སྲིད་སྟུན་གསལ་འབད་ནི་གི་ཐག་བཅུད་ པ་ཅིན་ གནད་དོན་དེ་ཐག་གཅེད་ནི་གི་དོན་ལུ་ཁྲིམས་མཇུག་གི་སྟུན་གསལ་འབད་ཚོག།

- (4) After the concerned parties have exhausted the above procedures, an aggrieved party may appeal to a Court of Law within 30 days of the decision by the National Environment Commission.

Complaint Redressal

87. The following procedures must be followed for any complaints against a project following issuance of Environmental Clearance:

- (1) A complaint must be filed to the concerned Competent Authority for the listed projects and to the Secretariat for non-listed projects, in writing with the name and signature of the complainant. A complaint must identify the potential or actual adverse impacts caused by the project.
- (2) The Competent Authority or the Secretariat shall conduct site visit to study and verify the complaints without undue delay. The Secretariat and the Competent Authority may seek assistance from relevant agencies for the study and verification.
- (3) In case of a valid complaint, the Secretariat or the Competent Authority may, inter alia, facilitate the concerned parties to resolve the issue amicably, order for mitigation measures and compensation, review and modify terms and conditions of the Environmental Clearance or suspend the implementation of project, as considered necessary to address the issues.
- (4) Any party aggrieved by the decision of the Competent Authority may appeal either to the Secretariat or the competent court of law.
- (5) When the appeal has been made to the Secretariat, the Secretariat shall review the decision of the Competent Authority and may uphold the decision of the Competent Authority or issue a new decision.
- (6) Any party aggrieved by the decision of the Secretariat may appeal to the National Environment Commission or the competent court of law within 30 days of the decision.
- (7) In case of invalid complaint, the complainant may be held liable for payment of cost incurred to conduct site visit.

(༧) འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་ཕན་ཚུ་གིས་ ཤོད་གི་བྱ་སྒོ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ག་ར་འབད་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ བསམ་པ་མ་རྒྱུགས་མི་ཚུ་
ཕན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་ཚོད་བཏོན་ཏེ་ ཉེན་བྱངས་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཁྲིམས་
ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་མཐོ་གཏུགས་འབད་ཚོགས།

ཉེགས་བཤད་སེལ་ཐབས།

༧༧. མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བ་སྒྲིབ་པའི་ཤུལ་ལས་ ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་ཉེགས་བཤད་གང་རུང་འཐོན་པ་
ཅིན་ གཤམ་གསལ་བྱ་སྒོ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ཅེ་

(༡) ཉེགས་བཤད་འདི་ཡང་ ཐོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་དོན་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་
དང་ ཐོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་དོན་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ ཉེགས་བཤད་བཏོད་མི་གི་
མིང་དང་ ལག་བྲིས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཏོད་དགོ། ཉེགས་བཤད་ནང་ ལས་འགུལ་དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ནི་
གི་ཉེན་ལ་ཡོད་མི་ ཡངན་ རོམ་སྟེ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་གོད་ཉེན་ཚུ་རོམ་འཛིན་འབད་དགོ།

(༢) ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་ ཡངན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ཉེགས་བཤད་ཚུ་འོ་ཞིབ་འཇུག་དང་ བདེན་དཔྱད་འབད་ནི་གི་
དོན་ལུ་ ཕྱིར་འགྲུངས་སྟེ་མ་བཞག་པར་ས་གནས་ནང་ལྷ་སྐྱོར་འབད་དགོ། ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་
གྱིས་ ཞིབ་འཇུག་དང་བདེན་དཔྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་ལས་ ལས་རོགས་འཚོལ་ཚོགས།

(༣) ཚགནས་ཅན་གྱི་ཉེགས་བཤད་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་
ཡོད་ཚུ་ཕན་ཚུ་ལུ་ མཁོ་གཤམ་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ གནད་དོན་དེ་ནང་འགྲིག་ཐོག་ལས་སེལ་ནི་
ལུ་ཕན་འདེབས་འབད་ནི་ ཡངན་ མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་རྒྱུད་འབྲས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་གཏང་ནི་ ཡངན་ མཐའ་འཁོར་
གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནད་བའི་གནས་ཚོག་དང་ཚུཀྱེན་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྱུང་བཅོས་འབད་ནི་ ཡངན་ ལས་
འགུལ་གྱི་ལག་ལེན་མཚམས་འཛུགས་འབད་ནི་ཚུ་འབད་ཚོགས།

(༤) ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱི་གོས་ཚོད་ལུ་སྒོ་ལ་མ་རྒྱུགས་མི་ཚུ་ཕན་གང་རུང་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ དབང་ཁྲུབ་
ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་མཐོ་གཏུགས་འབད་ཚོགས།

(༥) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་མཐོ་གཏུགས་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱི་གོས་
ཚོད་དེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གོས་ཚོད་དེ་རང་འཇགས་བཞག་ནི་ ཡངན་ གོས་ཚོད་གསལ་པ་སྒྲིབ་ཚོགས།

(༦) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་གོས་ཚོད་ལུ་སྒོ་ལ་མ་རྒྱུགས་མི་ ཚུ་ཕན་གང་རུང་གིས་ གོས་ཚོད་དེ་སྒྲིབ་དེ་ཉེན་བྱངས་ ༣༠ འི་
ནང་འཁོད་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ ཡངན་ དབང་ཁྲུབ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་མཐོ་གཏུགས་
འབད་ཚོགས།

(༧) ཚགནས་མེད་པའི་ཉེགས་བཤད་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ཉེགས་བཤད་བཏོད་མི་ལུ་ ས་གནས་ནང་ལྷ་སྐྱོར་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་
གནས་མི་ཟད་སོང་ཚུ་ སྒྲིབ་ནི་གི་འགན་འཁུལ་བཏོགས།

Environmental Unit and Focal Persons

88. The Competent Authorities shall establish an environmental unit responsible for reporting on implementation, enforcement and monitoring compliance of the EA Act, 2000 and this regulation.
89. The Secretariat or the Competent Authority may require the applicant to designate a focal person to ensure compliance with the terms and conditions of the Environmental Clearance.
90. All significant projects shall establish an environmental unit responsible for ensuring compliance with the terms and conditions of Environmental Clearance.

Chance find Property

91. The Holder shall be responsible for the chance find property during the implementation of the project and report immediately to the Secretariat or the Competent Authority of such finding.
92. Chance-find property will be the property of the state and the Holder shall surrender it to a relevant government agency.

Fee Schedule

93. The National Environment Commission shall issue fee schedules for application for Environmental Clearance of projects. The prescribed fee may be reviewed and revised as and when considered necessary.

Rule of construction

94. In this Regulation unless the context indicates otherwise, the singular shall include plural and the masculine gender shall include the feminine gender and vice versa.

Revision

95. The National Environment Commission may review and revise this Regulation, as and when necessary, in consultation with relevant agencies.

མཐའ་འཁོར་གྱི་སྡེ་སྟན་དང་ འབྲེལ་གཏོགས་མི་དོ།

- ༤༩. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟུན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་དང་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་ ལག་ལེན་དང་ བསྟར་སྲོད་ ལྷ་རྟོག་ འབྲེལ་བསྟུན་གྱི་སྐོར་ལས་ ལྷན་ལྷུ་འབད་ནི་གི་འགན་འཁུར་འབག་མི་ མཐའ་འཁོར་གྱི་ སྡེ་སྟན་ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་དགོ།
- ༥༠. ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ལྷུ་ཡིག་ལུ་མི་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེ་གས་མེད་གནང་ བ་གི་ལ་ཚོག་དང་ཆ་རྟེན་ཚུ་ལུ་གནས་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་གཏོགས་མི་དེ་ཅིག་དེས་འཛིན་འབད་དགོ་ པའི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ཚེག།
- ༥༡. གལ་གནད་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་ག་ར་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེ་གས་མེད་གནང་བ་གི་ལ་ཚོག་དང་ཆ་རྟེན་ལུ་ གནས་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་འཁུར་འབག་མི་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྡེ་སྟན་ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་དགོ།

ཞོར་ལ་ཐོབ་མི་རྒྱ་དངོས།

- ༥༢. གནང་བ་འཆང་མི་གིས་ ལས་འགུལ་གྱི་ལག་ལེན་སྐབས་ལུ་ ཞོར་ལ་ཐོབ་མི་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་འགན་འཁུར་འབག་དགོས་དང་ རྒྱ་ དངོས་དེ་བཟུམ་ཐོབ་པའི་སྐོར་ལས་ དེ་ཐོབ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་སྟན་ལྷུ་འབད་དགོ།
- ༥༣. ཞོར་ལ་ཐོབ་མི་རྒྱ་དངོས་དེ་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཞིན་མ་དང་ གནང་བ་འཆང་མི་གིས་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ཅིག་ ལུ་ཅིས་སྲོད་དགོ།

སྐྱེ་འབྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན།

- ༥༤. རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལས་འགུལ་ཚུའི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེ་གས་མེད་གནང་བའི་ལྷུ་ཡིག་གི་ དོན་ལུ་སྐྱེ་འབྱས་ཀྱི་ཚད་གཞི་སྲོད་དགོ། ཚེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འབྱས་དེ་ མཁོ་གལ་ཅན་སྡེ་བཅུ་འཛོག་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་འགྱུར་བཅོས་འབད་ཚེག།

གོ་དོན་ལེན་ཐངས།

- ༥༥. བཅའ་ཡིག་འདི་ནང་ ཚོག་དོན་གྱི་གོ་བ་མོ་མོ་སྡེ་ལེན་དགོས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ གཅིག་ཚོག་གིས་མང་ཚོག་དང་ མང་ ཚོག་གིས་གཅིག་ཚོག་ལུ་ཡང་གོ་དགོས་དང་ མོ་ཚོག་གིས་མོ་ཚོག་དང་ མོ་ཚོག་གིས་མོ་ཚོག་ལུ་ཡང་གོ་དགོས་ཞིན།

འགྱུར་བཅོས།

- ༥༦. རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ བཅའ་ཡིག་འདི་ མཁོ་གལ་འཐོན་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ གོ་ས་བསྟུན་གྱི་ཐོག་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་འགྱུར་བཅོས་འབད་ཚེག།

Definitions

96. For the purpose of this regulation:

Agency means a Ministry, Department, or Municipality established under the Local Government Act of Bhutan or an autonomous public body of the Royal Government of Bhutan, including sector, region or local administrations.

Chance-find means an archaeological deposit, religious or ecological features and minerals that become exposed during earthmoving and ground altering activities associated with a project.

Clean Technologies means technological improvements or management practices which will result in improved environmental performance as measured by, for example, lower or less toxic discharges, more efficient use of energy or improved worker health.

Competent Authority means the agency of the Royal Government of Bhutan, as defined in Article 6.4 of the EA Act, 2000, which has the power to issue development consent for a project.

Concerned People means all individuals, groups or communities whose interests may be affected by a project.

Cumulative and large scale environmental effects are those that are built up incrementally over periods of time, result from the addition and interaction of multiple activities and stresses, and are pervasive, cutting across policy sectors and ecological boundaries.

Cultural Heritage means tradition and culture that should be preserved for future generations.

Development Consent means the approval issued or renewed by a Competent Authority in the form of a license, lease, or permit for land use or construction.

EA Act means the Environmental Assessment Act, 2000.

Environment means the complex web of interrelationships between the abiotic and biotic components which sustains life on earth, including the social, health and cultural aspects of human beings.

ངེས་ཚིག།

༧༤. བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ལུང་།

དོཚབ་ལས་སྡེ་ ཟེར་མི་འདི་ ལྷན་ཁག་ ཡངན་ ལས་ཁུངས་ འབྲུག་གི་ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལུ་གཞི་བཅུགས་ འབད་བའི་ཁོམ་སྡེ་ སྡེ་ཚོན་ ལུང་ཕྱོགས་ ཡངན་ ས་གནས་བདག་སྐྱོང་ཚུ་བཅུམ་ཉེ་འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་རང་སྐྱོང་མི་དམངས་འདུས་ ཚོགས་ཚུ་ལུ་གོ།

ཞོར་ཁར་ཐོབ་མི་ ཟེར་མི་འདི་ ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ས་བཞོན་ཉེ་དང་ ས་གཞི་བཟུང་གི་ལས་དོན་སྐབས་ལུ་ བྱི་ཁར་ འཐོན་མི་ས་འོག་གི་གཏེར་རྒྱུ་ ཡངན་ ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཁུང་ཚོས་དང་ ས་གཏེར་ཚུ་ལུ་གོ།

གཙང་སྐྱ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་རིག་ ཟེར་མི་འདི་ དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན་ དུག་རྒྱུ་ཕྱིར་འཐོན་དམའ་སུ་ ཡངན་ ཉུང་སུ་ ཡངན་ ཉུས་ཤུགས་ བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛོན་ཚད་ཆེ་སུ་ ལས་མི་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡར་དག་ཅན་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ཚད་འཇལ་འབད་བའི་ ཡར་དག་ཅན་གྱི་མཐའ་ འཁོར་གྱི་ལས་དོན་ལུ་འབྲུག་ནི་ཨིན་པའི་ འཕྲུལ་རིག་ཡར་དག་ ཡངན་ འཛིན་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་ཚུ་ལུ་གོ།

ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ ཟེར་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚོན་ ༤.༢ པ་ནང་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་གོང་འཕེལ་གྱི་གནད་བ་སྤྱོད་ནི་གི་དབང་ཚད་ཡོད་མི་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལུ་གོ།

འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མི་ ཟེར་མི་འདི་ ལས་འགུལ་གིས་ བན་གཞོན་གྱི་མཐའ་དོན་ཡོད་མི་ དོ་རྒྱུང་ ཡངན་ སྡེ་ཚོན་ མི་སྡེ་གར་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་གཅིག་སྤངས་དང་རྒྱ་ཆེའི་གཞོན་ཉེན་ ཟེར་མི་འདི་ དུས་ཡུན་ལེ་ཤ་གི་རིང་ལུ་ཡར་མེད་གི་ ཐོག་ལས་ ལྷ་མང་གི་ལས་དོན་དང་ གཞོན་ཤུགས་ཁ་སྐྱོང་དང་ འབྲེལ་བཀུགས་ལས་བརྟེན་ཉེ་བྱུང་མི་དང་ ལྷ་བསྐྱོམས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ སྤིང་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚོན་དང་ སྤྱོད་བཅུད་འབྲེལ་བའི་མངའ་ཁོངས་གར་ལུ་བྱབ་མི་དེ་ཚུ་ལུ་གོ།

ལམ་སྲོལ་གྱི་མཛད་ཤུལ་ ཟེར་མི་འདི་ མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཉམས་སྲུང་འབད་དགོ་པའི་ སྲོལ་རྒྱུན་དང་ ལམ་སྲོལ་ལུ་ གོ།

གོང་འཕེལ་གྱི་གནད་བ་ ཟེར་མི་འདི་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ས་ཆ་བཀོད་ལ་སྤྱོད་ ཡངན་ བཟོ་བསྐྱུན་གྱི་དོན་ལུ་ཚོགས་ཐམ་ ལྷུང་ སྤྱོད་ ཡངན་ གནད་བ་གི་ཐོག་ལུ་ ཆ་འཛོག་སྤྱོད་མི་ ཡངན་ བསྐྱར་གསོ་འབད་མི་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ཟེར་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ཟེར་མི་འདི་ མི་སྡེ་དང་ འགོ་བ་མིའི་འཚོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ལམ་སྲོལ་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ གིས་གཅོས་པའི་ སྲོག་ཅན་དང་ སྲོག་མེད་ཀྱི་བརན་པན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ འཛོམ་སྤྱིང་འདི་ནང་གནས་ཚུགས་པའི་སྤྱོད་ བཅུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིག་ལུ་གོ།

Environmental Assessment means all procedures required under Bhutanese law to identify means to ensure that the activities of a project are managed in an environmentally sound and sustainable way.

Environmental Clearance means the decision under Chapter III of the EA Act, 2000, issued in writing by the Secretariat or the Competent Authority, to let a project proceed, which includes terms and conditions to ensure that the project is managed in an environmentally sound and sustainable way.

Environmental Impact Assessment (EIA) means a process of evaluating the likely environmental impacts of a proposed project or development activity, taking into account inter-related socio-economic, cultural and human-health impacts, both beneficial and adverse.

Environmental Impact Assessment report means written analysis of the environmental impacts associated with the implementation of the projects in line with the terms of reference approved by the Secretariat.

Juristic person means a body of persons, a corporation, a partnership, or other legal entity that is recognized by law as the subject of rights and duties.

Listed projects means those projects for which the competent authority shall screen and issue Environmental Clearance.

Main activity of a project means a key component of a project in case of a project with numerous component or sub-activities which require a separate Environmental Clearance. Sub-activities include those activities that will be undertaken as a part of the project.

Non-listed Project means those projects that are not listed under any competent authority for screening and issuing Environmental Clearance.

Policy means a statement of long-term goals or strategies of the Royal Government of Bhutan.

Plan means a coordinated set of programs, based on the political decisions of the Royal Government of Bhutan, intended to achieve specific objectives within a specified time period.

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་ ཟེར་མི་འདི་ ལས་འགུལ་གྱི་ལུ་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་དང་མཐུན་མཁའ་འབད་ དེས་གཏན་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལས་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་དོས་འཛིན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ ལྷ་རུ་འབད་དགོ་པའི་བྱ་བའི་གནད་སྐྱོད་ག་ར་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ ཟེར་མི་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་གོང་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལས་འགུལ་གྱི་ལུ་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ལས་དང་ ཡུན་བརྟན་གྱི་ཐོག་ལས་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་དགོ་པའི་ལ་ཚོག་ཚུ་ཚུད་ཡོད་པའི་ ཡིག་ཐོག་གི་གྲོས་ཚད་འདི་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་བརྟག་ཞིབ་ ཟེར་མི་འདི་ བན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་དང་ ལམ་སྲོལ་ མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཕན་གོད་ བན་པ་དང་གཞོན་པ་གཉིས་ཆར་ལུ་བརྩི་འཛོག་ཐོག་ལས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་འགུལ་ ཡངན་ གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ཅིག་གི་འབྲུང་ཉེན་ཅན་གྱི་མཐའ་འཁོར་གྱི་གཞོན་པ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་བྱ་རིམ་ཅིག་ལུ་གོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་སྐྱུན་ལུ ཟེར་མི་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ཆའཛོག་འབད་མི་ འགན་ ཚོག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལས་འགུལ་ཚུའི་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ མཐའ་འཁོར་གྱི་གཞོན་པའི་ཡིག་ཐོག་གི་དབྱེ་དཔྱད་ལུ་གོ།

ཁྲིམས་མཐུན་མི་ངོ་ ཟེར་མི་འདི་ ཐོབ་དབང་དང་ འགན་འཁུར་གྱི་གནད་དོན་སྡེ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་ མི་ངོ་འི་འདུས་ ཚོགས་ ལས་འཛིན་ མཉམ་འབྲེལ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་ཚུ་ལུ་གོ།

ཐོ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ ཟེར་མི་འདི་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་སེལ་འབད་ཞིན་མཁའ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་སྐྱོད་དགོ་མི་ལས་འགུལ་དེ་ཚུ་ལུ་གོ།

ལས་འགུལ་གྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་ ཟེར་མི་འདི་ ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་སོ་སོ་དགོ་ མི་ ཆམས་ ཡངན་ ནང་གསེས་ལས་དོན་ལེ་ཤ་ཡོད་མི་གི་ཆམས་གཙོ་ཅན་ཅིག་ལུ་གོ། ནང་གསེས་ལས་དོན་ནང་ ལས་འགུལ་གྱི་ ཆམས་ཅིག་སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་ ལས་དོན་དེ་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

ཐོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ ཟེར་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ཕྱི་སེལ་འབད་ནི་དང་ སྐྱོད་ནི་ གི་དོན་ལུ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གང་རུང་ ཅིག་གི་འོག་ལུ་ཐོ་བཀོད་དེ་མེད་མི་ལས་འགུལ་དེ་ཚུ་ལུ་གོ།

སྲིད་བླུས་ ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་ཡུན་རིང་གི་ དམིགས་དོན་ ཡངན་ ཐབས་བྱས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཚོག་ཅིག་ལུ་གོ།

འཆར་གཞི་ ཟེར་མི་འདི་ ཚེད་རུ་བཀོད་པའི་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ལུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཚུ་གྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་དམིགས་ གཏད་བསྐྱེད་པའི་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་སྲིད་དོན་གྱི་གྲོས་ཚད་ལུ་གཞི་བཞག་མི་ མཉམ་འབྲེལ་ཅན་གྱི་ལས་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཚད་ཅིག་ ལུ་གོ།

Program means a set of coordinated activities of the Royal Government of Bhutan to achieve specific objectives of a plan

Project means an activity, which may have significant effects on the environment.

Protected area includes any area declared as national park, wildlife reserve, nature reserve, protected forest, biosphere reserve, critical watersheds, corridors and such other categories meriting protection.

Regulation means the rules adopted pursuant to the powers granted by the EA Act, 2000.

Screening means the determination by the Secretariat or the Competent Authority of how the environmental assessment process under Chapter III of the EA Act, 2000 shall be applied to a project.

Sectoral Guidelines means all guidance documents, including best practices, published by the Secretariat concerning the siting or operation of a set of activities.

Significant Project means a project that is grouped/defined as a category A or B type of project in sectoral guidelines issued by the NEC. Category C and D projects may also be considered significant projects if the cumulative effects of two or more projects are significant.

ལས་རིམ་ ཟེང་མི་འདི་ འཆར་གཞི་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་གྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འགྲུབ་ཀྱི་ལཱ་གཞུང་གི་མཉམ་འབྲེལ་
ཅན་གྱི་ལས་དོན་གྱི་སློབ་ཚན་ཅིག་ལུ་གོ།

ལས་འགུལ་ ཟེང་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེད་ལུ་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གོད་ཉེན་ཕོག་མི་ ལས་དོན་ཅིག་ལུ་གོ།

སྤང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ ཟེང་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་གྲྭ་དང་ རིམ་གྲས་སྤང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ རང་བཞིན་ཉམས་སྤང་ སྤང་སྐྱོབ་ཅན་གྱི་
ནགས་ཚལ་ སྤྱི་ལཱ་སྤང་སྐྱོབ་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་ཚུའི་ཀླུ་མགོ་ བརྒྱད་ལམ་ དེ་བཟུམ་མའི་སྤང་སྐྱོབ་འབད་འོས་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་
ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

བཅའ་ཡིག་ ཟེང་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེད་ལུ་བརྟུན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དབང་ཚད་དང་
འཁྲིལ་ཉེ་ཆ་འཛུགས་འབད་མི་བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་གོ།

ཕྱི་སེལ་ ཟེང་མི་འདི་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེད་ལུ་
བརྟུན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་འོག་གི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེད་ལུ་བརྟུན་ཞིབ་བྱ་རིམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་གཏན་
འབབས་བཟོ་མི་ལུ་གོ།

སྤྲོ་ཚན་གྱི་ལམ་སྟོན་ ཟེང་མི་འདི་ ལས་དོན་གྱི་སློབ་ཚན་ཅིག་བཟོ་ནི་ ཡངན་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་སྟོར་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་
གིས་དཔེ་བསྐྱུན་འབད་མི་ ལག་ལེན་དག་ཤོས་ཚུ་བཟུམ་ཉེ་ ལམ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ག་ར་ལུ་གོ།

གལ་གནད་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་ ཟེང་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྲོ་ཚན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཚུ་ནང་ དབྱེ་
བ་ཀ་པ་ ཡངན་ ལ་པ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚན་བྱེས་མི་/ངེས་ཚིག་བཀོད་མི་ ལས་འགུལ་ཅིག་ལུ་གོ། ག་དམ་ཅིག་འབད་ ལས་འགུལ་གཉིས་ ཡངན་
དེ་ལས་མང་མི་གི་བསྐྱུ་གསོ་ག་གི་ཕན་གོད་གལ་གནད་ཅན་ཡོད་པ་ཅིན་ དབྱེ་བ་ག་པ་དང་ རང་གི་ལས་འགུལ་ཚུ་ཡང་གལ་གནད་
ཅན་སྤྲོ་བཟུ་འཛུགས་འབད་ཚོགས།

Annexes

Annex 1: Applicable Time Limits

Applicable time limits are subject to submission of correct and complete information based on applicable government regulations and guidelines.

Action	Time Limit
Registration and acknowledgement of an application by Secretariat/Competent Authority.	Within 2 days from the receipt of an application
Competent Authority forwards application to Secretariat for non-listed projects	Within 7 days from the date of completion of assessment of adequacy of the application
Screening of a project to determine the level of environmental assessment required.	Within 1 month
Decision making <ul style="list-style-type: none"> • Whether Environmental Impact Assessment (EIA) is required or not • Additional information required or not • Issuance or denial of Environmental Clearance if EIA is not required 	Within 2 months after completion of screening
If screening determines that an Environmental Impact Assessment is required, the level and time frame for the assessment will be determined through negotiations between the relevant parties and approved by the Secretariat	Time frame to be negotiated
Submission of an additional information sought for projects requiring Environment Impact Assessment	Within 1 year from the date of request for additional information
Submission of an additional information sought for projects not requiring Environment Impact Assessment	Within 3 months from the date of request for additional information
On approval of the clearance, a legal undertaking with the proponent of new projects to comply with the EA Act, 2000	Within 7 days from the date of decision

བྱར་སྐྱབས།

བྱར་སྐྱབས་༡ པ་: འོས་འབབ་ཅན་གྱི་དུས་ལུན་ཚད་འཛིན།

འོས་འབབ་ཅན་གྱི་དུས་ལུན་ཚད་འཛིན་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་ལས་སྟོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྗོད་པའི་ཉེ་གོ་དང་ ཡོངས་རྒྱུགས་ལུ་མི་གི་དབང་ལུ་འདུམ་ཨིན།

གཞི་ཚུ་ལེན་	དུས་ལུན་ཚད་འཛིན་
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་/ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལུ་ཡིག་ཐོ་བཞོད་དང་རྒྱུ་རྩུ་	ལུ་ཡིག་སྟོན་དེ་ཉེན་གངས་༢ གྱི་ནང་འཁོད་ལུ།
ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐོ་ཡིག་ནང་མ་འཁོད་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་དོན་ལུ་ ལུ་ཡིག་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་ནི།	ལུ་ཡིག་ཚུ་ལ་མཐུན་ཡོད་མེད་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ ཚར་བའི་ཚོས་གངས་ལས་ཉེན་གངས་༢ གྱི་ ནང་འཁོད་ལུ།
མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་བརྟུན་ཞིབ་དགོས་མཁོའི་གནས་ཚད་གཏན་འབབས་བཟོ་ནིའི་ དོན་ལུ་ ལས་འགུལ་ཅིག་གི་ཕྱི་སེལ་འབད་ནི།	ཟླ་༡ གི་ནང་འཁོད་ལུ།
<p>གྲོས་ཚོད་བཏོན་ནི།</p> <ul style="list-style-type: none"> • མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བརྟུན་ཞིབ་འབད་དགོཔ་མ་དགོཔ། • བརྗོད་ཁ་སྐོང་ དགོཔ་མ་དགོཔ། • མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བརྟུན་ཞིབ་འབད་མ་དགོཔ་ཅིན་ མཐའ་ འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་ཉེན་མེད་གནད་བའི་སྒྲིལ་ནི་ཡང་ མི་སྒྲིལ་ནི། 	ཕྱི་སེལ་འབད་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ ཟླ་༢ གི་ ནང་འཁོད་ལུ།
ཕྱི་སེལ་འབད་མི་ནང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བརྟུན་ཞིབ་འབད་དགོཔ་ སྟེ་ཐག་བཅད་པ་ཅིན་ བརྟུན་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་གནས་ཚད་དང་ དུས་རིམ་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ རྩ་ལུ་ཚུ་གི་བར་ན་བདེ་བསྐྱིག་གི་ཐོག་ལས་ཐག་བཅད་ཞིན་མ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ གིས་ཆ་འཛེག་འབད་འོང་།	དུས་རིམ་འདི་ བདེ་སྐྱིག་འབད་དགོཔ།
མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བརྟུན་ཞིབ་འབད་དགོམི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་དོན་ ལུ་ བརྗོད་ཁ་སྐོང་ལེན་མི་ཚུ་བཅུགས་ནི།	བརྗོད་ཁ་སྐོང་དགོས་མཁོའི་བཞོད་པའི་ཚོས་ གངས་ལས་ལོ་༡ གི་ནང་འཁོད།
མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བརྟུན་ཞིབ་འབད་མ་དགོམི་ ལས་འགུལ་ཚུ་འོ་ དོན་ལུ་ བརྗོད་ཁ་སྐོང་ལེན་མི་ཚུ་བཅུགས་ནི།	བརྗོད་ཁ་སྐོང་དགོས་མཁོའི་བཞོད་པའི་ཚོས་ གངས་ལས་ཟླ་༢ འི་ནང་འཁོད།
ཉེན་མེད་གནད་བའི་ཆ་འཛེག་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ ལས་འགུལ་གསར་པ་གྲོས་འཆར་བཞོད་མི་ དང་གཅིག་ཁར་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ཀྱི་བརྟུན་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༠ ཅན་མ་ལུ་ གནས་ནི་གི་དོན་ལུ་སྒྲིམས་མཐུན་ཁས་ལེན།	གྲོས་ཚོད་ཀྱི་ཚོས་གངས་ལས་ཉེན་གངས་༢ འི་ནང་འཁོད་ལུ།

Response on the environmental clearance decision	Within 7days from the date of decision
Public notification on the decision by the Secretariat/Competent Authority	Within one month from the date of decision
Appeal on the decision	Within 10 days from the date of publication of public notification
Preparation of monitoring program by Secretariat and Competent Authority	Quarterly
Preparation of monitoring program (along with detail Implementation Plan) by Holder	Within 3 months from the issuance of Environmental Clearance
Submission of application for renewal of Environmental Clearance	Before 3 months of its expiry date
Renewal of Environmental Clearance	Prior to expiry of Environmental Clearance
Report on the implementation of the EA Act, 2000 and its regulation to the National environment Commission by the Secretariat and Report on the implementation of the EA act, 2000 and its regulation to the Secretariat by the Competent Authorities	Annually

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་གནད་བའི་གྲོས་ཆད་གི་ལན་འདེབས།	གྲོས་ཆོད་ཀྱི་ཚེས་གྲངས་ལས་ཉིན་གྲངས་ ༧ འི་ནང་འཁོད་ལུ།
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་/ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་གྲོས་ཆོད་སྐོར་ལས་ མི་དམངས་ཚུབ་ བརྒྱགས།	གྲོས་ཆོད་ཀྱི་ཚེས་གྲངས་ལས་ཟླ་མ་ ༡ གི་ནང་ འཁོད་ལུ།
གྲོས་ཆོད་ལུ་མཐོ་གཏུགས།	མི་དམངས་ཚུབ་བརྒྱགས་བཏང་བའི་ཚེས་ གྲངས་ལས་ཉིན་གྲངས་ ༡༠ འི་ནང་འཁོད།
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ལྷ་རྟོག་གི་ལས་རིམ་བཟོ་ནི།	ཟླ་མ་གསུམ་རེ།
གནད་བའི་ཚང་མི་གིས་ ལྷ་རྟོག་གི་ལས་རིམ་བཟོ་ནི། (ལག་ལེན་འཆར་གཞི་ལ་གསལ་ དང་བཅས་པ་སྟེ་)	མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་ གནད་བའི་སློད་པའི་ཚེས་གྲངས་ལས་ཟླ་མ་ ༣ ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ།
བསྐྱར་གསོ་གི་དོན་ལུ་ལྷ་ལྷུ་ཡིག་སུལ་ནི།	ཆ་གནས་དུས་ཡུན་མ་ཚང་བའི་ཟླ་མ་ ༣ ཀྱི་ཉི་ མ།
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་གནད་བའི་བསྐྱར་གསོ།	མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོག་མེད་ གནད་བའི་ ཆ་གནས་དུས་ཡུན་མ་རྗེས་ སློན་ལུ།
ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་ སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་དང་ དེའི་བཅའ་ཡིག་གི་ལག་ལེན་ སྐོར་ལས་སྟན་ལྷ་ལྷུ་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ མཐའ་ འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་དང་ དེའི་བཅའ་ཡིག་གི་ ལག་ལེན་སྐོར་ལས་སྟན་ལྷ།	ལོ་བསྟར།